

a magyar nyelv az *arany* szót, háár kissé eltérő alakkal, közösen bírja a törökséggel: tör. *altun*, jakut *altan* (de jelentése „réz“), csuvas *üldüm* (arany); nem így az *ezüst*-öt, mely tör. *gömiš*, kojbal-tat. *kitmüs*, jak. *kömiš*, csuv. *kitmül*. — Egy tekintetben közelebb jár a magy. *arany* alakhoz osztj. *sarña*, *sorña*; az ezekbeli *r*-nek tör. *lt*-hez való viszonyát azonban mutatja a cseremisiz *šörtñe*.

BUDENZ JÓZSEF.

KÖNYVJELENTÉSEK.

P. Vergilii Maronis Aeneidos liber secundus. Ex Ribbecki recensione recognovit et perpetua annotatione illustravit *Aemilius Thewrewk a Ponor*, Professor Budensis. Pestini. In aedibus Gustavi Heckenasti. 1863.

A kitől tavál Homér Iliása-t ismerteté meg Budenz József (Nyelvt. Közlemények I. 145. stb. l.), ugyanattól itt Virgilius megkezdett kiadását jelenthetjük. Lesz gondunk reá, hogy megismer-tessük, ha majd az egész második könyv a közönség kezében lesz.

Szótár C. Julius Caesar de bello Gallico és de bello Civili című emlékirataihoz, gymnasiumok és reáltanodák számára. Készítette *Bartl Antal* tanár a pesti kir. főgymnasiumnál. Pest, kiadják Kugler és Essman. 1863. (XVIII. és 236 lap. Ára nincs ki-téve.) A XVIII. lapnyi bevezetésnek tartalma: A) Caesar élete és iratai. B) Földirati adatok: I. Gallia, hosszabb czikk, II. Germa-nia, III. Britannia. C) Történeti adatok Galliáról. D) A rómaiak hadügye Caesar idejében: I. A seregnek felosztása, II. a hadseregnek fegyverzése, III. a hadseregnek felállítása és alkalmazása az ütközetben, IV. a seregnek alkalmazása megerősített helyek bevételénél (erre nézve figyelmeztetem a szorgalmatos szerzőt, hogy jó lesz az „*oppugnatio repentina*“-t és az „*obsidio*“-t „*obsessio*“-t a régi helyesebb szókkal, úgymint *ostrom* és *megszállás*-sal kitenni), V. a hadsereg alkalmazása erősített helyek megvédésénél, VI. a római hadsereg az útbán, VII. a római tábor, VIII. a római hadsereg hadi jelvényei és harczenéje. E) A gallok, germánok és britannok had-ügye. F) Időszámítás és hossz mérték a rómaiaknál.

Könyvhirdetések.

A magyar nyelv Szótára. A magyar tudományos Akadémia megbízásából készítették Czuczor Gergely és Fogarasi János m. akad. r. tagok. Első kötet. — Pesten, 1862. Emich Gusztáv magy. akad. könyvnyomdásznál. — Ára 5 for. o. é. Előbeszéd 1—162 egész lap, a többi 1326 hasáb-lap.

Chrestomathia Fennica. — Finn olvasmányok a finn nyelvet tanulók számára. Szerkeszti Hunfalvy Pál. A magyar Akadémia kiadása. Pesten 1861. Eggenberger Ferdinánd akad. könyvtárosnál. I—X, meg 1—580 lap. A gyakorlati segítő, mely a szókat elemzi, 93 lapot tesz. Ára 3 for.

Abuska, csagataj török szógyűjtemény. Török kéziratokból fordította Vámbéry Ármin; előbeszéddel és jegyzetekkel kísérte Budenz József. — A magy. Akadémia kiadása. Pesten 1862. Eggenberger Ferd. akad. könyvtárosnál. Ára 1 for.

Nyelvtudományi Közlemények. Kiadja a Magy. tudom. Akadémia nyelvosztályának bizottsága. — Szerkeszti Hunfalvy Pál. Pesten 1862. Eggenberger Ferd. akad. könyvtárosnál. Első kötet. 476 lap. Ára 3 for.

Magyar Nyelvészet. Szerkeszti Hunfalvy Pál.

Első évfolyam, Pesten 1856. 412 lap. ára 5 fr. 25.

Második évfolyam, Pesten 1857. 478 " " 5 fr. 25.

Harmadik évfolyam, Pesten 1858. 486 " " 5 fr. 25.

Negyedik évfolyam, Pesten 1859. 480 " " 5 fr. 25.

Ötödik évfolyam, Pesten 1860. 560 " " 5 fr. 25.

Hatodik évfolyam, Pesten 1861. 556 " " 5 fr. 25.

Mind a hat évfolyam együtt 25 forint.

Pesten Osterlamm Károly könyvtárosnál.

NYELVTUDOMÁNYI KÖZLEMÉNYEK

a folyó 1863-ik évre három füzetben jelennek meg; az első most adatott ki, a második júliusban, a harmadik novemberben fog megjelenni.

A „**Nyelvtudományi közlemények**“ értekező részében azon értekezések vannak, melyek az akadémia és a bizottság ülésében felolvasztattak vagy tárgyalattak. „Ismertető részök“-ben pedig tudósítások lesznek a bizottság üléseiről, s könyvismertetések úgy a bel-, mint a külföldön megjelent nyelvtudományi munkákról; ennél fogva ezen „Ismertető rész“ elfogad akárkitől bírálatokat.

Az előfizetési ár a 30 nagyrétű ívet tevő **három füzetre** csak **három forint**, postai bérmentes szétküldés mellett 3 fnt 30 kr. újpénzben.

Az előfizetési pénz alulírt hoz küldendő, ki a szétküldést pontosan fogja teljesíteni.

Pesten 1863 aprilis 10-kén.

Eggenberger Ferdinánd,

m. akad. könyvtáros.

(**Barátok-terén.**)